

TISKOVÁ ZPRÁVA
19. 5. 2023

Podle českých ochranářů hrozí vyhubení mnoha druhů mořských ryb a živočichů na Filipínách dříve, než vypočítali vědci

Dnes je Den ohrožených druhů, jehož význam si připomíná i Zoo Ústí nad Labem. Na ochraně biodiverzity se totiž ústecká zoologická zahrada v tandemu s dalšími institucemi značně podílí. Naše zoo má ve svém týmu externích pracovníků významného českého ochránce přírody Františka Příbrského, který se aktivně zapojil do ochránářské akce přímo na Filipínách.

Filipíny mají z hlediska biodiverzity klíčové postavení. Nacházejí se totiž v ekoregionu Korálový trojúhelník, který je také nazýván „mořská Amazonie“, a vyznačují se vysokou mírou endemismu. Kvůli klimatické změně, nárůstu populace a destruktivním rybolovným metodám, zejména malých rybářů, je jejich biodiverzita v kritickém ohrožení. Vědci predikovali, že celosvětově může dojít k vyhubení volně žijících plodů moře v roce 2048, ale čeští ochranáři Příbrský a Ouhel s jejich týmy, kteří se problematice intenzivně věnují, upozorňují na to, že tato katastrofa může na Filipínách nastat mnohem dříve. Dvojici terénních zoologů ve spojení s neziskovou organizací Vesna Panglao Conservation se tam podařilo navázat spolupráci s národní námořní policií, se kterou v okolí ostrovů Bohol a Cebu podnikli několik úspěšných zátahů na menší rybáře využívající destruktivní techniky rybolovu, jako jsou jedy, výbušniny či vlečné sítě. Češi chtějí pomoci zlepšit přístup k ochraně biodiverzity na Filipínách, ale k větší zodpovědnosti vyzývají i turisty.

Co ničí mořský ekosystém na Filipínách

Celosvětově je každý rok ilegálně uloveno 11-26 tun několika milionů ryb a vědci vypočítali, že při udržení tohoto trendu, dojde roku 2048 k vyhubení volně žijících plodů moře. Na Filipínách, kde hraje klíčovou roli komunitní rybolov malých rybářů a dokonce převažuje nad rybolovem komerčním¹, to ale může být mnohem dříve. Filipíny totiž čelí největšímu populačnímu růstu z celé jihovýchodní Asie² s průměrnou roční spotřebou ryb 36 kg na 1 obyvatele. Celosvětová průměrná spotřeba ryb přitom činí 22 kilogramů, což poukazuje na závislost Filipín na rybách. Filipíny se navíc řadí ke středně rozvinutým společnostem, které mohou mít větší negativní dopad na mořské ekosystémy než vyspělé i nevyspělé státy. Nevyspělé společnosti často provozují tradiční, nízko objemový rybolov, který má méně negativní dopad na mořské prostředí a zdroje. Vysoce vyspělé společnosti naopak mají přístup k sofistikovanějším technologiím a řídicím postupům, které mohou snižovat dopad rybolovu na mořské ekosystémy.³ „Rybolov na Filipínách není příliš regulovaný a obtížné prosazování předpisů ztěžuje zavádění udržitelných rybolovných postupů. Na souostroví jsou časté nezákonné a devastující praktiky, jako je lov dynamitem a kyanidem.“⁴ Tyto postupy ničí celé korálové útesy, zabíjejí kompletní

rybí populace, včetně necílových druhů živočichů, které nazýváme by-catch, tedy vedlejší úlovky," vysvětluje Tomáš Ouhel, poradce pro ochranu přírody a výzkum v Zoo Liberec.

Kluci ze zoo v akci

Terénní zoologové a ochránci ohrožených druhů zvířat Příbrský a Ouhel se svými týmy působí v Indonésii již více než šestnáct let. Loňský rok o sobě dali vědět hned několika úspěšnými zátyhy v regionu, když pomohli s dopadením a zatčením Greeda, klíčového člena pašeráckého indonéského gangu, který obchodoval s luskouny, orangutany, gibony, outloni a dalšími ohroženými druhy. Na tento mezinárodní úspěch navázali chycením skupiny lovců kriticky ohrožených loskutáků niaských. Aktuálně se intenzivně věnují také problematice ilegálního rybolovu a ochraně biodiverzity na Filipínách. „Pro zajištění dlouhodobého zdraví mořských ekosystémů je zásadní zavést udržitelné rybolovné postupy, provádět uzávěry vybraných oblastí, ty hlídat a prosazovat přísné předpisy. Tato opatření mohou přinést i potravinovou bezpečnost pobřežním komunitám na více než 7 000 filipínských ostrovů, které jsou na rybolovu závislé,“ uvedl externí konzultant Zoo Ústí nad Labem František Příbrský. „V oblasti ochrany přírody spolupracuje národní námořní policie Maritime Group Bohol již několik let s organizací Vesna Panglao Conservation a jsme rádi, že nyní máme možnost využívat také partnerství zoologů Příbrského a Ouhela. Čeští ochranáři nám pomáhají nastavit účinnou strategii ochrany mořské biodiverzity před ilegálními rybáři, ale účastní se i takzvaného simexu (simultačních cvičení) nebo nám zprostředkovávají trasovací vybavení, jako jsou drony a satelitní telefony, které efektivně monitorují aktivity v mořských vodách provincie Bohol,“ shrnul výčet aktivit PCPT Stephen C Boniba, velitel námořní policie Maritime Group Bohol.

Nebudme lhostejní

Dvojice ochranářů chce zvýšit povědomí veřejnosti o zodpovědném turismu, neudržitelném rybolovu na Filipínách či klimatických problémech souostroví, které stojí za blížící se ekologickou katastrofou. Zároveň chce společnost nabádat k zodpovědnému přístupu. Příbrský a Ouhel ve spolupráci s Vesna Panglao Conservation proto sestavili Desatero pro záchranu mořské biodiverzity. Jde o sadu rad a tipů pro všechny, kterým osud naší planety není lhostejný (viz příloha).

Projekt na záchranu biodiverzity na Filipínách kromě Zoo Ostrava podporují Zoo Liberec, Zoo Olomouc a Zoo Ústí nad Labem. „Jsme velmi rádi, že je ústecká zoo součástí této iniciativy, která má pro ochranu mořského ekosystému obrovský význam. Zkušenosti našeho externího spolupracovníka Františka Příbrského jsou cenným přínosem a mohou být inspirací i pro další aktivity, které se danému tématu věnují,“ uzavírá ředitelka Zoo Ústí nad Labem Ilona Pšenková.

Pozn.: Ochranařské operace financuje The Kukang Rescue Program v rámci vyšetřování ilegálního obchodu se zvířaty a ničení životního prostředí.

Kontakty pro média:

#Jdetozachranit

Public Relations

Kateřina Podhorská

E-mail: jdetozachranit@gmail.com

Tel.: +420777618026

Video zachycující spolupráci českých ochranářů a národní námořní policie PNP Maritime Group na Filipínách: <https://www.youtube.com/watch?v=oaXAKMDw8VI>

Fotografie: autoři František Příbrský a Vesna Panglao Conservation

Zdroje dat:

¹Philippines: total production volume of fishing 2021 | Statista. Statista - The Statistics Portal for Market Data, Market Research and Market Studies [online]. Copyright © Statista 2023 [cit. 01.05.2023]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/975932/fisheries-fishing-production-volume-philippines/>

²Population growth in South East Asia | TheGlobalEconomy.com. Global economy, world economy | TheGlobalEconomy.com [online]. Dostupné z: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/population_growth/South-East-Asia/

³Halpern, B. S., Longo, C., Hardy, D., McLeod, K. L., Samhour, J. F., Katona, S. K., ... & Zeller, D. (2014). An index to assess the health and benefits of the global ocean. *Nature*, 508(7495), 215-221

⁴Phillipines in: *Asia-Pacific Journal of Ocean Law and Policy* Volume 4 Issue 1 (2019) . Brill | Over three centuries of scholarly publishing [online]. Copyright © 2016 [cit. 01.05.2023]. Dostupné z: https://brill.com/view/journals/apoc/4/1/article-p97_97.xml